

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

KOMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. G. Blom, Meerkkerk; Ds. H. C. van der Ent, Katwijk aan Zee; Ds. R. Kok, Soest; Ds. H. van Leeuwen, Elburg; Ds. D. Slagboom, Barendrecht; Ds. M. C. Tanis, Sliedrecht-Centrum; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn.

RADAKTIE:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13,
Meerkkerk. Telefoon 01837 - 357

ADMINISTRATIE:

Joh. van der Lee, Kwartelstraat 74, Alphen aan Rijn, telefoon 01720 - 73814, postrekening 70.43.50, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het Pand” te Alphen aan den Rijn.
Abonnementprijs f 10,- per jaar. Abonnementprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar. Advertenties f 0,20 per mm. Bij kontrakt korting.

MEDITATIE

Gekend in het tolhuis

„En Jezus, vandaar voortgaande, zag een mens in het tolhuis zitten, genaamd Mattheüs...”

Mattheüs 9:9a

Een mens in het tolhuis. Geen vreemde zaak in de tijd van Jezus' omwandeling op aarde. Er waren heel wat tolhuizen in die dagen. In de plaatsen vooral, waar de handelswaar langs de grote wegen of overzee het land binnenkwamen. Wij zouden ze het best kunnen vergelijken met een douane-kantoor.

In die huizen zaten de tollenaars. Zij hielden toezicht op de binnenkomende waren om de rechten te innen. Belastingambtenaren in dienst van de Romeinen. Eerst hadden zij het recht gepacht om er daarna zoveel mogelijk voor zichzelf uit te halen. Zij waren gehaat bij het volk wegens de veel voorkomende slechte praktijken van afpersing en bedrog. Daarbij verachtte wgens hun vriendschap met de gehate bezetters. Op zichzelf dus niets bijzonders, dat hier een mens in het tolhuis zit aan de zee bij Kapernaum. Hij heeft de verachting van zijn eigen volk er voor over gehad om in dit tolhuis rijk te worden. Hier kan hij heel wat schrijven in het tolgaardersboek, als de vis en andere artikelen passeren. Maar wat wel bijzonder is, dat hij uit dit tolhuis geroepen is. Anders was hij erin blijven zitten en dat tot zijn eeuwig verderf. Want zoals een mens is, zo leeft hij van nature, buiten God en buiten Christus. Daarom staat hier het wonder op de voorgrond. Alléén het wonder van genade, dat door de Zoon van God Zelf vertolkt wordt, aan het eind van deze geschiedenis: „Ik ben niet gekomen om te roepen rechtvaardigen, maar zondaars tot bekering”. En als Mattheüs na jaren zijn eigen roeping beschrijft, dan doet de Heilige Geest dat genade-wonder door deze woorden doorklinken. Hij is gekend door het oog van de Zoon des mensen in het tolhuis.

Er zijn heel wat opmerkingen gemaakt over wat er vóór de roeping van Mattheüs lag. Onrust, schuldgevoel, onvergenoegdheid met zijn verkeren in het tolhuis zouden er al geweest zijn. Wie zal het hier zeggen? Gods Woord zegt er in 't geheel niets van. 't Zal wellicht zo geweest zijn, dat hij vanuit dit tolhuis al iets van de prediking van Christus gehoord heeft. En zeker gaat de beleving van genade niet zo maar. Alleen: Gods Woord wil hier de kracht van de roeping Gods laten zien en het Welbehagen, dat daar achter ligt. Die krachtadig geroepen worden door Woord en Geest ervaren het, wie zij zijn en de grootheid van de ontferming.

Is het geen wonder van Welbehagen, dat een mens in het tolhuis gekend wordt? Hier is geen toeval, zoals wij dat licht zeggen. De Heere Jezus gaat maar niet toevallig langs dit tolhuis. Hij is de Zoon des Vaders, Die in de weg van Zijn Vader gaat naar het Welbehagen. Door Zijn Hand zal dat Welbehagen gelukkig voortgaan.

Deze man is reeds gekend van eeuwigheid door vrije, verkiezende liefde. En ook dit ogenblik is bepaald naar de Raad des Vaders. Jezus slaat in kennende liefde naar die Raad Zijn oog op deze tollenaar en zondaar. Dáár valt hier de volle nadruk op. Wat er van de Zoon van God Zelf uitgaat. Hij is bewogen uit vrije genade om deze

tollenaar te roepen tot bekering! Zijn oog correspondeert met Zijn Borghart! In dat hart is de ontferming, die zich neerbuigt om een verloren mens uit het huis van verderf te trekken tot het licht der genade.

Waar is onze woning? Waar zitten wij? In het huis der zonde, waar we heenwerken naar ons eigen verderf van nature. Wij willen geen tollenaar zijn, wij willen rechtvaardigen zijn. Wij doen net, alsof wij niet in het tolhuis zitten. En ondertussen verkiezen we het tijdelijk voordeel boven het eeuwige. Daarom is er geen plaats voor God en Zijn genade. Wie in de spiegel der Wet eigen gedaante door Gods Geest leert zien, leert zijn ongerechtigheid zien en zijn eigen gerechtigheid verliezen. Dát is vrucht van de krachtadige roeping door Woord en Geest.

Weet het: de Heere passeert uw huis nog, als gij onbekeerd zijt. Hij passeert uw huis met de roepstemmen van Zijn Woord. Welmenend en nodigend. Waarschuwend acht te geven op Zijn nodigheden, eer het te laat is. Gij zegt: als ik nu maar Mattheüs heette, dan zou het voor mij gelden. Gij heet zondaar en tollenaar! En als tollenaar kunt gij gezaligd worden. Vraag dan de Heere om het ontdekkend licht van Zijn Geest. Veracht niet in zorgeloosheid de welmenende roeping Gods. Nooit zult gij kunnen zeggen: 't is Gods schuld, dat ik verloren ga. Werp u liever op Zijn eigen Woord, dat de Zoon des mensen gekomen is om te roepen, zondaars tot bekering. Dat Woord is de waarheid en in dat Woord vindt een geslacht van tollenaars en zondaren alles, wat nodig is.

Maar dan is het enkel tot roem van vrije genade, dat Mattheüs tot bekering komt. Hier past de taal van de belijdenis: „Maar dat anderen, door de bediening des Evangelies geroepen zijnde, komen en bekeerd worden, dat moet men de mens niet toeschrijven, die, gelijk Hij de Zijnen van eeuwigheid verkoren heeft in Christus, alzo ook diezelfde in de tijd krachtiglijk roept, met het geloof en de bekering begiftigt...” Het oog van ontferming dringt door en wordt vergezeld met de krachtadige roeping tot zaligheid.

Dan houdt een mens het niet uit in het tolhuis. Hoe hij ook heet. Dan wordt in zijn naam Gods genade gespeld. Mattheüs betekent: geschenk van de Heere! Dan wordt alles verlaten en gaat het tolhuis achter hem dicht. Dan wordt het boek van het tolhuis verwisseld voor Mattheüs voor het boek van deze gezegende Borg en Zaligmaker.

Gaat dat allemaal vanzelf? Bekering is strijd, strijd in zielsontdekking, strijd in ontlediging van wat van mij is, strijd in het dagelijks leven. En door de strijd heen leert ieder van dit tollenaars-geslacht het wonder bezingen van vrije genade, dat God het gedaan heeft uit eeuwige ontferming. En Mattheüs schrijft zijn naam een hoofdstuk verder onder de discipelen en nog spreekt het wonder: Mattheüs, de tollenaar!

D. Slagboom

HET EVANGELIE VAN CHRISTUS

23

Nu zijn wij vanuit de Schrift gekomen op het terrein van de Middelaar en dat is voor het gees-

VAN DE ADMINISTRATIE

Wie volgt dit voorbeeld? Wij ontvingen het volgende schrijven: U vroeg om één abonnee (6 febr. '75), U krijgt er van mij drie, als volgt, dat zijn ze voorlopig. Is dat niet verrassend? Hartelijk dank daarvoor, te meer daar U in het verleden mij al vele nieuwe abonnees toezond. T.z.t. hoop ik aan Uw verzoek te voldoen, nog even geduld. Het betalen van de 10de jaargang gaat gestadig door; nogmaals het vriendelijk verzoek: heeft U nog niet betaald, doe het dan direct, want van uitstel komt zo vaak afstel. Weer mochten wij vele giften en overbetalingen ontvangen; als steeds onze dank daarvoor; het was in totaal het grote bedrag van f 1840,—, terwijl wij tevens weer 8 nieuwe abonnees mochten noteren. Dat dit ons bemoedigt in onze werkzaamheden zult U kunnen verstaan. Steeds blijkt het, dat „Bewaar het Pand” nog niet overal bekend is.

Doet U mee om het meer bekendheid te geven? Wij wachten op Uw reacties!
Adm. adres: Kwartelstraat 74, Alphen aan den Rijn.
Giro 70.43.50. v. d. L.

telijke leven van grote betekenis. En deze behandeling staat in verband met de middelmuur des afscheidsels die gebroken moest worden waarop het scheuren van het voorhangsel wees. Want de middelmuur die door de Heere was opgetrokken bestond uit de ceremoniële diensten waaraan het volk verbonden was door de besnijdenis.

Door het borgtochtelijk sterven van Christus aan het vloekhout des kruises waren alle offerdiensten en hetgeen daaraan verbonden was vervuld. En dat is ons door de Heere betuigd in het scheuren van het voorhangsel van boven naar beneden. Het kwam van bovenaf gelijk als de instelling van die diensten niet door Mozes, doch door de Heere tot aanzijn waren geroepen.

In de grond der zaak is de middelmuur die was tot scheiding van Jood en heiden, door de hand van de Middelaar Jezus Christus afgebroken. Maar daarmee was die muur daadwerkelijk nog niet afgebroken in het hart van de Jood tegenover de heiden. Men wilde zo maar niet op één lijn gezet worden met de heidenen die onrein waren. En begrijpelijk, want de wortel van eigengerechtigheid zit ons veel dieper in het hart dan dat we wel beseffen. Daarom werd bij de Galaten door velen alles in het werk gesteld zoveel mogelijk van de oude middelmuur in stand te houden. En zo was het voor velen een onoverkomelijk bezwaar de besnijdenis los te laten, daar men aan de middelaar van de oude dag zich nog krampachtig vasthield.

De middelaar Mozes is van één voor één, namelijk voor God. Hij is door ons aanvaard en God sprak door Mozes tot ons en wij door Mozes tot God en daarin kan noch mag verandering aangebracht worden. En met deze gedachte hield men de middelmuur des afscheidsels in stand. En nu vangt Paulus hen op hun eigen woord door op het telwoord één tweemaal twee streepjes te plaatsen, als teken dat daarin geen verandering mag aangebracht worden. De middelaar is niet één om de zaak bij God in behandeling te brengen alsof er van schuld en zonde geen sprake zou zijn. En dat was er ook niet naar het oordeel van de Jood, daar hij dat door zijn offerdienst in orde kon brengen. Had dus aan de Middelaar der verzoening geen behoefte. Trouwens, dat was door de Heere gezegd, met dit woord: „De mens, die deze dingen doet, zal door dezelve leven.” En praat dat die mensen nu maar uit het hoofd, want het zit bij hen in het hart tot in de diepste diepte van de wortel

van eigengerechtigheid. Want de Jood hield dat doen der wet vast, kende daarin niet het onderscheid tussen het doen der wet en het doen des geloofs.

Maar God is één, altijd één, bij Hem is geen verandering noch schaduw van omkering . . . „Want daar is één God, daar is ook één Middelaar Gods en der mensen, de mens Christus Jezus.” Denk niet dat de verzoening met God van de mens uitgaat. En al zou dat kunnen, dan kwam dat nog af te stuiten op de vijandschap des mensen tegen God. Daar moet niet alleen een hemelhoge schuld verzoend worden, maar ook een hel van vijandschap verbroken worden in het hart des mensen. De Schrift zegt: „Want indien wij, vijanden zijnde, met God verzoend zijn door de dood Zijns Zoons, veel meer zullen wij, verzoend zijnde, behouden worden door Zijn leven.”

En wat mag van die oppervlakkige godsdienst toch wel de oorzaak zijn, zodat de mens vanuit zijn godsdienst middelaarswerk denkt te verrichten. Om zijn ziel enerzijds door offers van eigengerechtigheid te bevrijden van het oordeel en dan anderzijds alles in het werk stelt de hemel te verkrijgen.

Deze twee zaken werden en terecht door de Joden gesplitst. Eerst moest men naar het oordeel van de priesters offers opbrengen om verzoening door voldoening te verkrijgen en dan pas kon aan het recht der wet voldaan worden om het ingaan in het hemels Koninkrijk te verkrijgen. Het moest ten volle van de mens uitgaan, al dat middelaarswerk moest de mens één voor één opbrengen. En dan nog bleef hij met dat alles staan in zijn staat van vijandschap tegenover de Heere, vanwege zijn diepe afkerigheid van vrije genade.

Zulke mensen kunnen er niet toe komen de middelemuur des afscheidsels te verbreken. En toch werd het onder de oude dag verstaan: „Want er is één God, er is ook één Middelaar Gods en der mensen, de Mens Christus Jezus; Die Zichzelve gegeven heeft tot een rantsoen voor allen, zijnde de getuigenis te Zijner tijd.”

Het doet ons altijd weer weldadig aan als men in de psalmen de bedrukten als door onweder voortgedrevenen vanuit de diepte hoort roepen tot de Heere. Uit de banden des doods en de angsten der hel smeken zij: „Och Heere! bevrijd mijn ziel.” En vanuit Zijn reddende liefde leerden zij zingen: „Gij Heere! hebt mijn ziel gered van de dood, mijn ogen van tranen, mijn voet van aanstoot.”

Met dit woord heeft de Middelaar van Zijn God en Vader de opdracht ontvangen zondaren uit de banden des doods te redden: „Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale, Ik heb verzoening gevonden.” Gevonden heeft de Vader die verzoening gevonden in de enige en algevoegzame offerande Zijn Zoons Jezus Christus. En dat reeds onder de oude dag toen de verzoening wel door Hem borgtochtelijk was aanvaard, maar nog opgebracht moest worden.

Hij vertrouwde op het preken van de Zoon: „Zie, Ik kom, in de rol des boeks is van Mij geschreven. Ik heb lust o Mijn God! om Uw welbehagen te doen; en Uw wet is in het midden Mijns ingewands.”

Vanuit de Schrift wordt de geestelijke en bevinde-lijke kennis van de Middelaar voorgesteld en op het hart gebonden opdat wij het zouden beseffen Hem nodig te hebben tot zaligheid. Wij hebben de innerlijke gemeenschap in het wezen van het geloof nodig om vanuit de staat van onze vijandschap gesteld te worden in de staat der genade. En dan nog leren wij vanuit de oude mens onze vijandschap tegen de Heere in het werk van Zijn genade steeds weer en steeds meer kennen. Nee het Evangelie van Christus is niet naar de mens, het wordt door vlees en bloed niet begeerd. Wij hebben het vanuit Zijn genade niet alle ennodig gedood te worden in onze ongerechtigheid, doch ook in onze eigengerechtigheid, om te komen tot de hartelijke overgave aan de Heere opdat wij door Hem gezaligd worden zoals God dat wil en wij dat nodig hebben.

Galaten 3 : 20

R. Kok.

Naar de katechisatie

169

DE WET DES HEEREN

Het tiende gebod (1)

We hebben besproken, dat Gods heilige Wet als een spiegel ons voorhoudt, wie de mens is ge-

worden door de zonde. Dat hij nooit aan de Goddelijke eis der Wet kan voldoen. Dat hij ook nooit door de „werken der Wet” kan zalig worden. Gods Geest leert dat.

Zo raakt het TIENDE gebod bijzonder, rechtstreeks, de diepste roerselen van ons hart als in zijn verdorven bestaan. „Gij zult niet begeeren uws naasten huis” enz.

Het gaat hier dus over het „begeer-vermogen” of over de begeerfunctie onzer ziel, zoals we ook het ken- en wilsvermogen bezitten als mens. Zo heeft God ons geschapen en wel naar Zijn beeld, in ware kennis, gerechtigheid en heiligheid.

God weet en kent alle dingen, op volmaakte wijze. Jes. 40 : 28: „Er is geen doorgronding van Zijn verstand.” En wat Gods wil betreft, „Die alle dingen werkt naar de raad van Zijnen wil.” Efeze 1 : 11. Zo lezen we ook van Gods „begeeren”. Job 23 : 13: „Wat Zijn ziel begeert, dat zal Hij doen.” En in psalm 132: „Want de Heere heeft Sion verkoren, Hij heeft het begeerd tot Zijn woonplaats.”

Hoe hoog had God de mens geplaatst, Zijn beeld te dragen. Maar hoe diep is de beelddrager Gods gevallen. Gods beeld verloren en nu dragend het beeld van satan. Jezus sprak tot de farizeërs: „Gij zijt uit den vader den duivel.” Joh. 8 : 44.

Nu is de mens wel geheel verduisterd geworden in zijn verstand, zijn wil boos en verkeerd geworden en zijn hartstochten ongeregeld, verdorven. Toch is de mens nog „mens” gebleven, redelijk zedelijk schepsel, doordien hij zijn vermogens, verstand, wil en begeren heeft behouden. Daarom is hij ook nog „redbaar”. Ware hij geen „mens” meer gebleven, dan was dat uitgesloten.

Doch nu goed verstaan! Het wil niet zeggen, dat er nog iets geestelijk-goeds in de mens is overgebleven. Bezit de mens nog zijn verstand-, wil- en begeervermogen, deze zijn toch radicaal verdorven. En wat het begeervermogen betreft, de begeerten van de mens gaan van nature niet meer uit naar den Heere en Zijn dienst. Krachtens Gods algemene goedheid, mag de mens wel het uiterlijk of burgerlijk goede begeren, zoals het verrichten van arbeid, gezondheid, Gods Woord lezen, naar de kerk gaan enz. Dat alles echter in afhankelijkheid van de Heere, dat de Heere tot dat alles Zijn kracht en gave moge schenken. Daarom zegt God niet in Zijn Wet, dat de mens niet meer begeren mag, maar wel, dat hij niet begeren mag „wat zijns naasten is.” Diens huis, vrouw, dienstknecht, dienstmaagd, os en ezel. God Zelf heeft de grenzen gesteld, die de mens dus niet overschrijden mag. De Heere heeft naar Zijn wijs bestel ieder zijn plaats en bestemming gegeven. U voor uzelf en uw naaste naast u. We hebben dit bij het zesde, zevende en achtste gebod besproken.

En nu is dat juist de boze neiging van het hart geworden, dat de mens zijn begeerten uit doet gaan naar het verbodene! Eva zag, dat die boom, waarvan zij niet mochten eten, goed tot spijs was, ja, begeerlijk om verstandig te maken. Zo wil de mens niet meer afhankelijk zijn van God en uit Zijn Hand alles ontvangen en leven. Hij is niet meer tevreden met wat God hem toebedeelt. Hij kan het niet hebben, dat een ander meer heeft en het beter heeft. Het revolutionaire beginsel van „gelijkheid” zit in ons aller hart. Maar God wil de „verscheidenheid”, gelijk die ook zo duidelijk te zien is in de natuur.

De geest van revolutie naar het communistisch beginsel van deze gelijkheid, zien we al meer en ernstiger de mensheid aantasten en ontwrichten. En onze overheid zien we al meer geïnfecteerd met deze geest.

Maar als een douane sluit echter de Wet des Heeren de grenzen bij het verbodene: „Gij zult niet begeren”.

Onze Heidelberger betreft dit tiende gebod ook over al Gods geboden. „Dat ook de minste lust of gedachte tegen enig gebod Gods in ons hart nimmermeer kome, maar dat wij ten allen tijde van ganser harte aller zonde vijand zijn en lust tot alle gerechtigheid hebben.”

Dat betekent dus, dat God alleen wil erkend en gevreesd worden. Dat Hij wil gediend worden in geest en waarheid en niet zoals de vleselijkgezinde mens wil, in eigenwillige godsdienst, naar zijn zinnelijke begeerten en eigen smaak. Voorts, dat Gods heilige Naam niet zal misbruikt worden tot het ijdele, het zinloze. Dat Zijn D a g geheiligd worde. Dat Zijn gezag, hetwelk Hij de mensen gegeven heeft overeenkomstig ieders

eigen positie als over anderen gesteld, geëerbiedigd zal worden. En dan ten opzichte van de naaste, dat ieder zijn eigen plaats zal weten in te nemen en de plaats, die God onze naaste naast ons heeft beschikt, zal doen behouden. Des naasten leven, zijn eer, zijn bezit en zijn goede naam!

Maar we merkten reeds op, dat de mens tegen Zijn Schepper is opgestaan en dat hij zelf de teugels in handen wilde nemen.

En hoewel de mens nog redelijk zedelijk schepsel is gebleven, is zijn natuur alzo bedorven geworden, dat hij geneigd is God en Zijn naaste te haten, onbekwaam tot enig goed en geneigd tot alle kwaad. En krachtens deze verdorven aard des mensen is het hart vol van dodelijk venijn en vleselijke begeerlijkheden. De apostel Jakobus schrijft in zijn brief, hoofdstuk 1 vers 15: „Daarna de begeerlijkheid ontvangen hebbende baart zonde; en de zonde, voleindigd zijnde, baart de dood.” De begeerlijkheid is dus een vuile bron. Hebt u die vuile bron al in uzelf mogen ontdekken, lezer(es)? Dat is noodzakelijk.

David moest na ontvangen genade nog smeken:

„Herschep mijn hart en reinig Gij, o Heere, die vuile bron van al mijn wanbedrijven.”

Daarom is juist herschepping, vernieuwing des harten nodig. Verlichting van ons verstand, omzetting van onze wil en reiniging van onze hartstochten, van onze begeerlijkheden.

Dan worden dus de vleselijke begeerlijkheden in beginsel gedood en gaan de nieuwe begeerten uit naar den Heere, naar Zijn Woord en naar Zijn dienst. „Eén ding heb ik van de Heere begeerd, dat zal ik zoeken; dat ik al de dagen mijns levens mag wonen in het huis des Heeren om de liefelijkheid des Heeren te aanschouwen en te onderzoeken in zijn tempel.”

Gods kind heeft ook voortdurende reiniging nodig. Ach, wat moet het zich vaak wegschamen over zijn verdorven bestaan, over die vuile bron! We hoorden het zoëven van David, ja, de man naar Gods hart.

We willen dit gedeelte van onze les over het tiende gebod beëindigen met psalm 38 : 9 :

„Maar wat klaag ik, Heer’ der heren?

Mijn begeren

Is voor U in al mijn leed,

Met mijn zuchten en mijn zorgen

Niet verborgen;

Daar Gij alles ziet en weet.”

Mag dit vers ook de vertolking zijn van uw hart? E. v. L.

Ontmoetingsdag

TE SLIEDRECHT - CENTRUM

D.V. OP ZATERDAG 5 APRIL 1975

MORGENSAMENKOMST

Aanvang 10.30 uur

Opening: Ds. G. Blom

Spreker: Ds. D. Slagboom

Slotwoord: Ds. A. Baars

PAUZE

MIDDAGSAMENKOMST

Aanvang 2 uur

Opening: Ds. R. Kok

Spreker: Ds. H. C. van der Ent

Slotwoord: Ds. M. C. Tanis

De ontmoetingsdag zal weer worden gehouden in het zeer ruime kerkgebouw van de kerk van Sliedrecht-centrum. Er zal gezorgd worden voor koffie en frisdrank. De dag zal ongeveer om 4 uur gesloten worden. Allen zijn welkom. Treft nu reeds voorbereidingen om zoveel mogelijk gezamenlijk te komen. De Heere geve, dat we elkaar te zijner tijd in groten getale in Zijn gunst mogen ontmoeten.

B.

RECTIFICATIE

In het nummer van 23 januari j.l. van ons blad kwam een advertentie voor van de Vereniging voor voortgezet onderwijs op Reformatorische grondslag te Gorinchem. Daarin werden lerarenleraresen gevraagd voor verschillende vakken voor de Gomarusschool en wel wegens uitbreiding met een derde leerjaar per 1 aug. 1975. Ten onrechte werd vermeld, dat het een school voor HAVO is. Het betreft een school voor MAVO. Mogelijk is deze rectificatie van betekenis voor sollicitanten, die niet voor een HAVO, maar wel voor een MAVO bevoegd zijn.

I.C.C.C. - WERELDRAAD

Dit artikeltje is niet bedoeld als een verdediging van de I.C.C.C., de Internationale Raad van Christelijke kerken. Ook niet als een bestrijding van de Wereldraad van kerken. Ons standpunt in deze mag als bekend worden verondersteld. Dat we toch iets over dit onderwerp willen zeggen heeft een andere oorzaak. En wel deze. In het Kerkblad voor het Noorden van 24 januari j.l. komt een artikel voor van de hand van Ds. K. J. Velema, getiteld: Terugblik op 1974 (2). Daarin schrijft hij o.a. het volgende:

„Maar we achten het even verkeerd als men broeders verdacht gaat maken, die niet gelijk denken als men zelf denkt. Een voorbeeld daarvan vonden we in „Bewaar het Pand” van 9 januari. De schrijver van het artikel over „Na de generale synode” veroorlooft zich naar aanleiding van de bespreking op de generale synode over het lidmaatschap van de I.C.C.C. de volgende uitspraak: „Toen we luisterden naar wat voor- en tegenstanders naar voren brachten, konden we ons niet aan de indruk onttrekken, dat sommige tegenstanders van de I.C.C.C. zich meer verbonden gevoelen aan de Wereldraad van kerken. Dat is geen enkele keer openlijk uitgesproken, maar de felle kritiek op de Internationale Raad deed wel (uitgevallen zijn in „Bewaar het Pand” de woorden: „de vraag opkomen of men met de I.C.C.C. wil” B.) breken om de weg te banen voor het lidmaatschap van de Wereldraad. Daardoor kwamen de meningen op de synode scherp tegenover elkaar te staan.” Nu daar worden dan een aantal broeders verdacht gemaakt. Een deel van de kerken leest deze uitspraak en men kijkt elkaar veelbetekend aan: ja, zo ver is het gekomen; dat willen ze, de wereldraad. Dit zijn de eerste stappen. Intussen geloof ik daar niets van. Ik heb nog nooit één van de broeders een woord horen spreken, noch in het openbaar, noch onder vier ogen of hoe dan ook, ten gunste van aansluiting van onze kerken bij de wereldraad. Bij mijzelf is het nog nooit in mijn gedachten opgekomen. Waarom moeten de verhoudingen op deze wijze vertroebeld worden?”

Tot zover Ds. Velema. We willen graag geloven, dat deze te goeder trouw zo denkt en schrijft. Daaruit blijkt dat hij geen kennis heeft genomen van de brochure van Ds. J. C. Maris De Kritiek op de ICCC een nader onderzoek. In dit nummer van ons blad komt een bespreking van deze brochure voor, die we al geruime tijd geleden schreven, maar niet eerder kon worden geplaatst. Wanneer dat wel het geval was geweest had Ds. Velema gelezen de namen van bekende mannen, die zich duidelijk uitgesproken hebben.

Nu kan Ds. Velema zeggen, dat noch Dr. Ruiter noch Prof. Dr. Boertien als afgevaardigde op de Generale synode aanwezig was. Terecht. Maar daar waren wel geestverwanten van hen en die zijn te zoeken wat deze zaak betreft onder de tegenstanders van de I.C.C.C. Men kan natuurlijk een tegenstander van de I.C.C.C. zijn en ook fel gekeerd zijn tegen de Wereldraad. Maar men kan ook tegenstander van de Internationale raad van Christelijke kerken zijn en voorstander van de Wereldraad van kerken. We menen, dat we in „Bewaar het Pand” niets te veel gezegd hebben. We hebben trouwens meer geschreven dan Ds. Velema in het Kerkblad van het Noorden heeft overgenomen. Daarin hebben we getracht de gang van zaken ter synode juist weer te geven. We gaan daar nu niet meer op in. Maar we menen, dat het voor een juiste beoordeling van de indruk die wij bij de behandeling van deze zaak kregen wel goed geweest zou zijn, wanneer ook van dat andere een en ander in het Kerkblad van het Noorden vermeld was.

De tijd zal leren of onze indruk juist was. Laten we hopen van niet. B.

N.B. Na het schrijven van bovenstaand artikel ontving ik van bevriende zijde een gedeelte van het Friesch Dagblad van 7 februari j.l., waarin opgenomen een ingezonden stuk van T. Beijert te Hoogkerk, getiteld: Chr. Geref. Kerken en Wereldraad. U kunt dat elders in dit blad vinden. De inhoud spreekt voor zichzelf. B.

CHR. GEREFORMEERDE KERKEN EN WERELDRAAD

UIT CHRISTELIJK NATIONAAL FRIESCH DAGBLAD VAN 7 FEBRUARI 1975.

Nee, zegt ds. K. J. Velema, zoals we kunnen lezen in

het F.D. van 29 januari, „Ik geloof daar niets van”, en hij vervolgt: „Ik heb nog nooit één van de broeders een woord horen spreken, noch in het openbaar, noch onder vier-ogen of hoe dan ook, ten gunste van aansluiting van onze kerken bij de Wereldraad”, waarna hij zijn eigen oordeel weergeeft met de woorden: „Bij mij zelf is het nog nooit zelfs in mijn gedachten opgekomen”.

Ds. Velema, zeer goed en zeer lang (al vanaf de lagere school) kennende, geloof ik dat van hem zonder enig voorbehoud. Dit stel ik nadrukkelijk voorop. Maar overigens vind ik zijn kijk op de koers der Chr. Geref. Kerken tamelijk optimistisch en beïnvloed door zijn „predikant-zijn-in-Friesland”.

Hij beschouwt de mentaliteit der kerkmensen (gewone leden en ambtsdragers) vanuit de Friese hoek. Maar hij vergeet blijkbaar dat „zijn” Friezen verkeren onder de positieve beïnvloeding van een goed christelijk dagblad. Zowat de hele Friese bevolking van de Chr. Geref. Kerken is geabonneerd op het Friesch Dagblad, niet alleen in het „heitelân”, maar door heel Nederland. Maar de rest, de niet-Friezen, van Christ. Geref. Nederland is overgeleverd aan het linkse geschrijf van Trouw-scribenten, voorzover ze dit blad nog niet geruimd hebben voor het Reformatorisch Dagblad. Wie meent dat dit geen gevolgen heeft voor ons kerkelijk leven in zijn geheel, die onderschat de dagelijkse invloed van de pers.

Want al is het zo dat ds. Velema nog nooit heeft gehoord dat ook maar één van de broeders (van de synode?) zich expliciet uitliet ten gunste van aansluiting van de Chr. Geref. Kerken bij de W. v. K. (waar ik zo meteen nog wel op terug kom), dat wil nog niet zeggen dat er in de Chr. Geref. Kerken geen activiteiten zijn die zo'n aansluiting feitelijk impliceren, alsof we reeds lid van die raad zijn.

Zo'n aansluiting geschiedt nooit definitief van de ene dag op de andere. Dat was destijds bij de gereformeerde kerken ook niet het geval. Dat ging daar ook langs de weg van de geleidelijkheid. Van de ene activiteit van de W.v.K. ging men over op de andere. Hier aan mee doen en daar aan mee doen, totdat het verzet voldoende was gebroken en men in die kerken tenslotte (consequent) zei: „We kunnen ons nu ook net zo goed aansluiten”. Welnu, volgens sommige chr. gereformeerde kerken gaat het hun kerk dezelfde kant op. En daar gelooft ds. Velema niets van.

Geen vuiltje aan de lucht dus? Of, vanuit de gedachte van de pro-Wereldraad-mensen: „geen schijn van kans?”

Officieel zijn de Chr. Geref. Kerken niet aangesloten bij de Wereldraad, de Ned. Raad v. Kerken, en ook niet bij het interkerkelijk Vredesberaad. Maar.... intussen heeft een goed getrainde Chr. Geref. propagandist van de marxistisch gerichte en antimilitaristisch ingestelde actiegroep „Amnesty International” (voor het oog van de buitenwereld) het voor elkaar gekregen de Chr. Geref. Kerken als bijwagen aan te haken achter het IKV, dat deze actie voert. Het succes dat de heer Van Smeden boekte was voor een groot deel te danken aan de adhesiebetuiging van een aantal Chr. Geref. prominenten, waaronder ook synodeleden!!! Intussen heeft prof. dr. W. H. Velema zich publiekelijk (maar nog niet in kerkelijke organen!) terug getrokken uit het comité van aanbeveling. Maar van de rest van de comité-leden horen we niets. Waarom niet? Willen de Weleerwaarde (Zeergeleerde) Heren er stiekum tussen uit knijpen? In ieder geval dwingt hun houding geen respect af. Neen, wij zijn niet officieel aangesloten bij de W.v.K., maar alweer intussen...., en nu kom ik terug op de uitdrukkelijke pro-Wereldraad uitlating van een ambtsdrager in de Chr. Geref. Kerken wat ik boven reeds terloops aanhaalde.

Enige jaren terug, toen de W.v.K. vergaderde te Upsala, ging een jonge ouderling in Groningen voor in de „dienst des Woord” (preeklezen). Zijn naam noem ik hier niet, uit eerbied voor zijn vader, die dok het Friesch Dagblad leest. Bedoelde ouderling leidde voor het eerst van zijn leven „de dienst des Woords”. Zijn persoonlijke visie op de W.v.K. kende ik wel enigszins, maar m'n oren klapperden toch wel even toen hij in zijn gebed de Chr. Geref. Kerken solidair verklaarde met de W.v.K. Voor 100%, alsof wij er bij aangesloten waren. Dit was m.i. je reinste kanselmisbruik. Toen ik hem de volgende dag thuis opzocht om hem te vragen of hij zich misschien wat ongelukkig had uitgelaten of dat zijn woorden weloverwogen waren, was zijn antwoord: „Het laatste; doelbewust, omdat de Chr. Geref. Kerken zich m.i. dienen aan te sluiten bij de W.v.K.” Dat hij daarbij kanselmisbruik pleegde vond hij niet belangrijk. Bedoelde ouderling, die bovendien als antimilitarist consequent dienstweigering propageerde, was maar niet een eenvoudige putjesschepper, maar een gepromoveerde intellectueel, en als studenten-ouderling van zeer veel invloed in onze kerk.

Met ds. Velema ben ik het eens dat de verhoudingen door verdachtmakingen vertroebeld worden. Ik ben ook niet geabonneerd op „Bewaar het Pand”, en het welzijn van de Chr. Geref. Kerken ligt mij net zo na aan het hart als mijn oude schoolmakker, maar wat ik hierboven heb geschreven zijn geen verdachtmakingen, maar keiharde feiten. Ds. Velema geeft „Bewaar het Pand” een waardige berisping. Maar wat te denken van het puur socialistische artikel in het gecombineerde nummer van Tijdsein/Ga, geschreven door de heer J. Mar. Molenaar, onder de titel „Jij op school”? Het is tegenwoordig hard nodig dat de ouders van onze kinderen de kerkelijke jeugdlectuur meelezen want, voor de derde keer: „neen, we zijn niet aangesloten bij de W.v.K., maar intussen....”

Hoogkerk. T. Beijert.

Voor de jeugd

Beste Jongelui!

Gideon 40

„Nu dan roep nu uit voor de oren des volks,

zeggende: Wie blede en versaaft is, die kere weder en spoede zich naar het gebergte Gileads. Toen keerden uit het volk weder tweeëntwintigduizend, dat er tienduizend overbleven.”

Het volk Israël met Gideon aan het hoofd, moest dus tegen zichzelf in bescherming genomen worden, zo schreven we. En dan is de ondervinding de beste leermeester. Nu dat heeft het volk met Gideon ondervonden.

Het in bescherming nemen tegen zichzelf, van het volk, door God, ging met afbraak gepaard. Nu valt afbraak niet mee. Dat is altijd tegen het „vlees” in. Wie wil er nu afgebroken worden?

Doch als het nu tot bescherming van onszelf dient, dan heeft het toch ook weer een zalig gevolg. Men wordt dan door de Heere in bescherming genomen. En waar is men beter beschermd dan bij de Heere? Nergens!

Hij, die op Gods bescherming wacht,

Wordt door de hoogste Koning,

Beveiligd in de duist're nacht,

Beschaduwd in Gods woning....

Dit vers komt me zo onder het schrijven door in de gedachten en dan geef ik het maar weer door. Het past wel in het geheel, dacht ik.

God neemt dat volk in bescherming tegen zichzelf door „afbraak”. Paulus zou het zo zeggen: De kastijding tegenwoordig zijnde, is geen zaak van vreugde, maar zij werpt van zich een vreedzame vrucht der gerechtigheid, namelijk voor diegenen, die er door geoefend worden.

Dat in bescherming genomen worden tegen jezelf en dan door afbraak, hebben jullie daar nu kennis aan? Ik weet, dat die er zijn. Hoeveel? Dat weet God alleen. Ik ken natuurlijk alle mensen niet. God wel. En al degenen, die van eeuwigheid tot de zaligheid gekend zijn, leren er iets van verstaan.

Hoe zit dat dan, vraagt mogelijk iemand.

Nu, laat ik proberen een voorbeeld te geven. Je bent nog al ingenomen met jezelf. Je hebt een goed verstand, je hebt een goede positie. Je levenskansen zijn uitstekend. Het leven ligt voor je open. Je verwacht er ik weet niet wat van. Je hebt als jongen of meisje het „in de vingers zitten”. Wie doet je wat? O zeker, je weet wel, dat de Heere alles zegenen moet. Dat is je van huis uit wel bij gebracht. De dominee heeft je dat ook verteld, op catechisatie, of als je hem eens persoonlijk sprak. Hij had er nog een tekst bij ook. Ik denk aan Spr. 10:22, (opzoeken maar weer hoor!) doch in werkelijkheid tilde je aan die zegen des Heeren niet zozwaar. Het drong eigenlijk helemaal niet tot je door wat dit wel betekende. Je rekende, en daarmee uit! En dan kon het niet anders dan goed komen. Jij moest wel slagen. Je had immers alles mee.

O neen, toen je zo leefde en dacht, had je er helemaal geen erg in, dat het zo helemaal verkeerd ging, dat je op weg was, om alles in feite zonder God te doen, ook al gebruikte je dan Zijn Naam nog wel. Dat gebruik van de naam des Heeren was niets anders dan een vroom vernisje. Daar onder zat de werkelijke mens, de mens, die leefde zonder God. Daar ben je later achter gekomen. Ik hoop dat jullie daar allemaal achter gekomen zijn. En zo niet dat je het dan alsnog zult mogen leren.

De Heere gaat dan dat huis der verbeelding afbreken. Je bent ziek geworden. Je hield er misschien een handicap van over, en al je idealen begonnen als sneeuw voor de zon te verdwijnen. Of: je zakte voor het examen, waar je zo op gehoopt had voor te zullen slagen. Je deed er je uiterste best voor. Je promotie had je al in je zak. Doch het bleek te zwaar. Je kon het niet halen en daar gingen al je idealen. Of: ja, dat is ook mogelijk, je verkering raakte uit. Je had net zo'n goede jongen. Zijn afkomst beloofde wat. Je huis stond al klaar en je brood was gebakken. Doch er kwam ineens een streep door. Een ander kruiste zijn pad en jij viel er af. Zo kan het natuurlijk ook omgekeerd. Wat een meisje kan overkomen, daar ligt een jongen ook bloot voor. Wat zijn er een tegenvallers in het leven. „Afbraken” die pijn doen, doch waarvan je later zeggen moest: Het was toch goed voor mij. Toen zag ik het niet. Toen stond ik er tegen op. En nu ben ik er dankbaar voor. Want als de Heere mij niet was tegengekomen, er was totaal niets van terechtgekomen. Ik zou nooit meer naar God gevraagd hebben. Ik zou het zonder Hem wel gered hebben. Doch nu moest ik langs een weg van „afbraak” leren, hoe wáár het is: Zonder Mij kunt gij niets doen.

Het kan ook wezen, dat je in geestelijk opzicht

nogal ingenomen bent met jezelf. Dat was die farizeër ook. O, natuurlijk, die geschiedenis is niet nieuw voor je. Je kunt het gebed van de farizeër, zoals het in de bijbel staat, wel uit je hoofd opzeggen. Het is verkeerd, je weet het. Die farizeër is van meet af aan veroordeeld. Ook bij jou! Je zou niet goed christelijk.... zijn, als je in het gereformeerde koor niet mee zong, dat die tollenaar het toch maar bij het rechte eind had. De bede van de tollenaar, ja dat is het. Zo moet het. Doch inmiddels was je nog wel ingenomen met jezelf. Je was toch wel beter dan heel veel anderen. Daar keek je een beetje uit de hoogte op neer. Je ontzag je zelfs niet, om minachtend te spreken over je buurlingen of -meisje, dat er maar op los leefde. Jij zou zo iets niet doen. Nooit! Daar was je te goed voor. Dat laatste zei je er natuurlijk niet bij. Want dan viel je weer uit je gereformeerde rol. En die moest toch vooral goed gespeeld blijven. En toen kwam het. Misschien moest je er een diepe val voor maken, om je ingebeelde hoogte af te tuimelen. Toen zag je het, dat je geen haar beter was dan al die anderen, waar je zo uit de hoogte op had neergezien. Mogelijk ben je ook voor een diepe val (uitwendig) bewaard gebleven. God opende er heel eenvoudig je ogen voor, door je een blik te geven in de diepe afgrond van je bestaan. Je ontdekte in je gedachtenwereld dingen, die je niet eens uit zoudt durven spreken. Want die waren veel en veel minder dan de daden die je ooit van een ander gezien of gehoord had. Die gedachten drongen zo op in je binnenste, dat je vreesde dat het nog eens daden zouden worden ook. En dan bleef je nergens meer. Dan was je een openbare schandvlek voor God en mensen. Je hebt het in de stilte uitgeschreeuwd voor God, midden in de nacht, onder de dekens: O God, wie ben ik toch eigenlijk? Een vreselijk mens, een monster van ongerechtigheid. Ik lijk vroom, doch ik ben goddeloos. Goddelozer dan wie ter wereld ook. O God bewaar me toch. Neem a.u.b. al die boze lusten van mij weg, die zondige Godonterende gedachten. Geef mij aan mijzelf niet over, want dan zou ik een toonbeeld van ongerechtigheid zijn. Ik ben tot niets goeds in staat. Onbekwaam tot enig goed, en geneigd tot alle kwaad, tenzij.... ja tenzij, ik door de Geest Gods wederom geboren word. Heere wil toch dat wonder in mijn leven verheerlijken, kost wat het kost. Al moet alles er aan, als ik dan maar tot eer van U zou mogen leven.

Je komt er dan achter, wat die voor zijn bekering „vrome Paulus”, na zijn bekering heeft moeten leren: Ik weet dat in mij, dat is in mijn vlees, geen goed woont.

Kijk zo kan het ook. De Heere staan duizend en meer middelen ten dienste om je af te breken, om je klein te krijgen. De hele wereld kan het niet. Jij kunt het zelf ook niet. Doch het is voor de Heere maar een wenk van Zijn alvermogen. Hij spreekt en het is er, Hij gebiedt en het staat er.... Hij kan het wel. Hij kan het alleen.

Gelukkig, wie zo tegen zichzelf in bescherming genomen wordt. Dan wordt weliswaar het vlees gekruisigd. Maar dat is dan niet erg. Dat moet, want dat vlees is je grootste vijand. Je ziet dan dat al het bedenken des vleses, ook het eigengerechtigde vrome denken, niets anders is, dan vijandschap tegen God.

Van achteren zeg je dan: Zalige afbraak. Heere, ik dank U daarvoor. Want als u dat niet gedaan had, ik ware doorgeslagen met het bouwen van mijn luchtkastelen, om dan straks van de top van eer, in eeuwige verwoesting neer te storten. Nu ben ik een beetje geleerd wat het zeggen wil, te moeten sterven aan al mijn kennen en kunnen. Ja, een beetje maar. Want dat zichzelf bedoelend bestaan, dat is zo taai. Het spreekt iedere keer weer de kop op. Het moet daarom iedere keer weer gekruisigd worden en dan steeds meer. Hebben jullie er verstand van? Als je zo voortdurend tegen jezelf beschermd wordt, is dat dan geen weldaad? Wie het nut er van in mag zien, die gaat zingen, in God verblijd, aan Hem gewijd, Van 's Heeren wegen enz. Ps. 138 : 3.

Ik heb in dit stuk mijn gedachten maar een beetje de vrije loop gegeven, in de hoop er deze of gene, onder Gods voorzienige leiding, mee van dienst te zijn geweest.

Ontvang nu weer de hartelijke groeten van jullie aller vriend,

Ds. H. C. v. d. Ent.

BOEKBESPREKING

DE KRITIEK OP DE I.C.C.C. een nader onderzoek door Ds. J. C. Maris - Internationale Raad van Christelijke Kerken Amsterdam.

Er is veel kritiek op de Internationale Raad. Ook op onze synode van 1974 is dat gebleken.

Dr. Maris maakt melding van vroegere kritiek en vindt aanleiding om daarop in te gaan. Vooral de kritiek van Dr. A. Ruiter brengt hem daartoe.

Hij schrijft in zijn inleiding: „Intussen heeft dr. A. Ruiter een heel themanummer van het studentenorgaan „Canon Gestorum Scriptura” gewijd aan de bestrijding van de ICC. Omdat daardoor opnieuw vragen worden opgeroepen, kan een weerwoord eenvoudig niet achterwege blijven. Bovendien wordt van verschillende zijden om een nadere verklaring gevraagd. Deze strijd in de boezem van eigen kerken is geen vreugdevolle zaak. Integendeel, het liefst zouden wij ook met dr. Ruiter in vrede willen leven...”

Op blz. 3 schrijft Dr. Maris: „Hoezeer dr. Ruiter c.s. beweren geen voorstanders van de Wereldraad van Kerken te zijn, een neutrale en passieve houding is niet mogelijk. En door prof. dr. M. Boertien die in het Canon-nummer met instemming wordt aangehaald,

wordt aansluiting van de Christelijke Gereformeerde Kerken bij de Wereldraad openlijk en nadrukkelijk bepleit.

In een persoonlijk onderhoud met dr. Ruiter sprak deze voorts duidelijk uit bestrijding van het communisme niet nodig te achten. Hij erkende volmondig over zaken als het beginsel der Christelijke Gereformeerde Kerken (1892), het evolutionisme (en dus) het Schriftgezag andere opvattingen te hebben.

Daaruit blijkt dat de controverse over de ICC niet op zichzelf staat, maar symptoom is van dieper liggende verschillen die, als God het niet verhoedt noodlottig kunnen worden voor de eenheid der kerken.

In meen dat niemand er bij gebaat is deze dingen te verdoezelen en dat het welzijn der kerken eist de situatie onder ogen te zien.”

Tot zover de schrijver van de brochure. Laten deze aanhalingen genoeg zijn. Wat Dr. Maris schrijft kan verhelderend werken. Het is van groot belang, dat vooral zij, die mogelijk in de toekomst mede geroepen worden om een juiste houding te bepalen ten opzichte van de ICC, zich goed laten informeren.

De brochure wordt op aanvraag franko toegezonden na overmaking van f 2,40 op postrekening 524990 ten name van de Alg. Secr. ICC, Frederiksplein 24 - Amsterdam-2. B.

Voor al Uw boeken, bijbels en psalmboeken

BELEEFD AANBEVELEND

Boekhandel van Leeuwen

POSTBUS 39, URK TELEFOON 05277 - 1783 B.G.G. 05250 - 1531

Te huur

in WESTKAPELLE en AAGTEKERKE

ZOMERHUISJES en APPARTEMENTEN

in de nabijheid van de mooie Walcherense bossen, duinen en stranden.

Fr. DE VISSER, Prelaatweg 17 Westkapelle Telefoon 01187 - 441

Voor bijbels, boeken en muziek is LINDENBERG uniek!

Grote voorraad Snelle levering, ook van de allernieuwste uitgaven

LINDENBERG'S BOEKHANDEL

Slaak 4-8 (postbus 4200) ROTTERDAM-16 Telefoon 010 - 11 16 07

Tegen praktisch iedere kwaal is kruid gewassen.

Reeds meer dan 40 verschillende kruidenrecepten kunnen wij uit voorraad leveren.

Vermeld wel duidelijk waar de kruiden voor bestemd zijn!

Kuur voor een maand **f 9,50**

(verzendkosten inbegrepen)

Drogisterij

SIKKING

Barvoetestraat 5 Haarlem Tel. 023 - 31 28 82 Giro 19.06.09

Het adres voor al Uw

GOEDE BOEKEN

lees- en prentenboeken, bijbels (uitsluitend statenvertaling) en psalm boekjes is

G. KOOL

Stationssingel 50 - Veenendaal Telefoon 08385 - 13978 - Postbus 177

(Uw bestelling ongefrankeerd: antwoordnummer 77)

HOTEL DREYEROORD - OOSTERBEEK

Telefoon 085 - 333169

Het hotel waar mevrouw zich „uit” - en mijnheer zich „thuisvoelt”.

Tevens Hotel-pension de „DREYERHOEVE”

Telefoon 085 - 332904 met dezelfde sfeer en verzorging

Wij staan altijd klaar om U in te lichten over - **HOMOEOPATISCHE MIDDELEN**

Reformhuis **BAKKER**

Erasmusweg 45, Hoogezand - Tel. 05980-4227. Na 18 uur 7414 U kunt ook schrijven!

HET BESTUUR VAN DE VERENIGING VOOR CHRISTELIJK ONDERWIJS OP REFORMATISCHE GRONDSLAG TE

BARENDRECHT

vraagt voor de „REHOBOTH-SCHOOL” per 1 augustus 1975 een

Onderwijzer(es)

van beslist reformatische beginselen, bevoegd voor j (k) en r.

Ook zij, die dit jaar hopen of te studeren, worden uitgenodigd te solliciteren.

Voor gehuwden is het Verplaatsingskostenbeleid van toepassing; het Gemeentebestuur verleent alle medewerking voor het verkrijgen van woonruimte.

Voor ongehuwden is steeds in een aantrekkelijk kosthuis kunnen worden voorzien.

Inlichtingen worden U gaarne verstrekt door het hoofd der school, de heer A. Kik, telef. 01806 - 5413, (school).

Telefoon 01806 - 6886 (thuis). Sollicitaties te richten aan de secretaris der Vereniging, Krulzemunthof 18, Barendrecht.

ZOJUIST

VERSCHENEN:

WIE IS WIJS?

Zes predikaties over Ps. 107 door Ds. J. J. Poort, legerpredikant te Oisterwijk.

Gebonden, 196 pag. **f 22,50**

Van dezelfde schrijver zijn leverbaar:

ALLEEN VOOR BOTTEN EN SCHEDELS.

Tien predikaties over Ezech. 37 : 9b; Hooglied 1 : 4; Psalm 51 : 12; Joh. 3 : 7; Lev. 24 : 6; Matth. 13 : 45 - 46; Matth. 13 : 47 - 51; Lucas 17 : 32; Lucas 7 : 13; Joh. 15 : 20.

Gebonden, 181 blz., **f 15,90**

„VADER, IK HEB GEZONDIGD!”

Veertien bijbellezingen over de gelijkenis van de verloren zoon. Gebonden, 165 blz., **f 11,50**

PRIJST HEM IN UW PSALMEN

Huisboek voor de zondagavond. 52 meditaties over psalmregels uit de berijming van 1773. Gebonden, 222 blz., **f 15,-**

DE ARBEIDERS IN DE WIJNGAARD

Verhandeling over de gelijkenis van de gelijkenis, 87 pag., geboden **f 6,75** Dominee Poort bezit de gave diep te delven in de goudmijnen van de Hellige Schrift, parels op te delven en, deze op bijzondere wijze te vertonen.

SOLDATENDOMINEE Ervaringen van deze legerpredikant, die meer dan 60 nieuwe lichten meebeleefde.

Pocket, 86 pag., **f 3,75**

Zend Uw bestelling in ongefrankeerde enveloppe aan:

BOEKHANDEL

G. DEN BOER Jr., Antwoordnummer 15, TWIJZEL, post Kootstertille. Tel. (05115) 1496.